

čtení resoluce nepřerušil a po skončené schůzi vyžádal si od něho resoluci, nebyla nalézacímu soudu neznáma; když přes to dospěl k onomu přesvědčení o vědomí obžalovaného, nelze to důvodně a přípustně napadati. Uplatňuje-li stížnost v této souvislosti, že stať rozsudku, podle níž soud vzal za prokázáno, že se v resoluci opakovala některá slova a i věty a že obžalovaný musil celý obsah resoluce seznati z předchozí řeči Aloisa N. a buřičského obsahu této resoluce již při pouhém jejím čtení, je nejasná, nelze náhled ten sdíleti a stížnost ani v nejmenším nedoličuje, v čem by nejasnost ta spočívala. V každém směru bezdůvodnou zmatečnou stížnost náleželo proto zavrhnouti.

Odvolání státního zastupitelství bylo vyhověti, pokud napadá výrok o podmíněném odsouzení. Podle §u 35 zákona na ochranu republiky, je u osob starších osmnácti let podmíněné odsouzení vyloučeno, když jde o přečin nebo přestupek podle tohoto zákona a když veřejný zájem vyžaduje výkonu trestu. Než nalézací soud, jak státní zastupitelství právem vytýká, se touto otázkou vůbec nezabýval a posoudil otázku podmíněného odsouzení pouze po té stránce, zda jsou tu předpoklady §u 1 zákona o podmíněném odsouzení. K rozhodnutí o otázce pominuté nalézacím soudem, stačí již posouzení povahy činu obžalovaného, jak vyplývá ze zjištění napadeného rozsudku. Neboť dlužno míti na zřeteli, že obžalovaný podle těchto zjištění pobuřoval proti státu způsobem surovým a štvavým před velkým počtem lidí smýšlení zřejmě protistátního. Již z toho dlužno souditi, že bezpodmínečný výkon trestu jest v souzené případě nutným za účelem generální prevence a vzájemu klidného soužití jednotlivých společenských tříd ve státě. Důsledkem toho bylo uznati ihned ve věci samé tak, jak se stalo.

Čís. 2551.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Hanobení jednotlivce (jednotlivců) může býti po případě hanobením celé skupiny (národa), k níž jednotlivec (jednotlivci) patří.

Jde o hanobení českého národa ve smyslu §u 14 čís. 5 zákona, nadával-li pachatel opětovně jednotlivým jeho příslušníkům, užívaje vždy přídavku »český« (česká pakáž).

Přečin §u 14 čís. 5 zákona promlčuje se po jednom roce.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1926, Zm I 469/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. června 1926, pokud jím byla obžalovaná podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro přečin podle §u 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil krajskému soudu v Českých Budějovicích, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k právoplatnému výroku o vině ve směru přestupků proti bezpečnosti cti podle §§u 496, 487 tr. zák.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byla obžalovaná sprostěna z obžaloby pro přečin podle Šu 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., jehož se prý dopustila tím, že v říjnu 1925 v R. veřejně způsobem surovým a štvavým hanobila český národ tak, že to mohlo snížit vážnost republiky (případně ohrozití obecný mír v republice). Nálezací soud vzal za prokázáno, že obžalovaná na chodbě hostince Františka N-ého v přítomnosti asi 12 českých hostů pronesla slova: »So ein böhmisches (čechisches) Gesindel, so eine böhmische (čechische) Bagage« a k tomu dodala, že takový čechisches Gesindel« v hostinci nebyl, dokud František N. neměl od ní pachtovaný hostinec. Nálezací soud odůvodnil osvobozující výrok úvahou, že obžalovaná nezamýšlela hanobiti český národ, nýbrž chtěla svými výroky pouze charakterisovati jednání hostinského Frant. N-ého a oněch českých hostů, o nichž se domnívala, že tlukou dveřmi a tak poškozují její majetek. Tento svůj předpoklad odůvodňuje soud tím, že obžalovaná výroky pronesla ve svém obydlí, před tím žádného politického rozhovoru nevedla a že nechová nepřátelství proti českému národu, ježto svůj hostinec pronajala českému nájemci. Kromě toho vyslovil soud názor, že prý trestný čin obžalované je promlčen uplynutím lhůty tří měsíců, spáchán byv v říjnu 1925, kdežto obsílka na obžalovanou vydána byla okresním soudem teprve dne 22. dubna 1926. Proti tomuto sprostňujícímu důvodu dovolává se zmateční stížnost státního zastupitelství zmatku podle čís. 9 b) Šu 281 tr. ř. a to právem. Neboť promlčecí doba u přečinu podle Šu 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., na nějž podle tohoto ustanovení je trestem hlavním jednoduché vězení, činí vzhledem k možnosti, uložití po rozumu Šu 29 čís. 1 zákona vedlejší trest na penězích do 50.000 Kč, podle Šu 532 tr. zák. jeden rok. Tato promlčecí lhůta, nutná k uplatňování práva obžalobního, ještě neuplynula a nemůže proto osvobození obžalované z důvodu promlčení jejího trestného činu před zákonem obstáti. Zmateční stížnosti nelze však upřítí oprávnění ani, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř. pro neúplnost výroku soudcovského následkem neuvážení závažných okolností skutkových. Tak nevzal soud zřetele k tomu, že podle trestního oznámení a podle výpovědí svědků obžalovaná častěji nadávala Čechům »české pakáže« a že si nadávky ty vzala do zvyku. To je patrné i z odsuzující části rozsudku, kde byla obžalovaná uznána vinnou, že nadávala hostinskému Frant. N-ému: »Böhmische Bagage, Gsindel«. Tím jedině, že soud, uvažuje o úmyslnosti činu obžalované, nevzal tyto důležité okolnosti vůbec v úvahu, dospěl k přesvědčení, že obžalovaná neměla úmyslu hanobiti český národ. Okolnost, že obžalovaná podle názoru soudu chtěla závadnými výroky charakterisovati jednání hostinského Františka N-ého a dotyčných 12 českých hostů, nevylučuje ještě podřadění jejího činu pod ustanovení Šu 14 čís. 5 zákona na ochr. rep. Zrušovací soud vyslovil již opětovně (viz zejména sb. n. s. č. 1890), že za jistých okolností lze v hanobení jednotlivce (jednotlivců) spatřovati též hanobení celé skupiny, k níž jednotlivec (jednotlivec) přísluší, takže při urážce jednotlivého Čecha neb více jich může jíti o hanobení celého českého národa. O tom, zda jsou tu okolnosti, jež by poukazovaly

k takovému širšímu významu hanobení a k dále jdoucímu úmyslu pachatelovu, rozhoduje nalézací soud podle výsledků průvodního řízení. Je proto na soudě, by vzal v úvahu veškeré výsledky průvodního řízení a zkoumal je z toho hlediska, jakým směrem nesly se po úmyslu (vědomí) pachatele jeho výroky, zda totiž nešlo mu při nich pouze o to, by se urážlivě dotkl osoby napadené, nýbrž zároveň o to, by urážkou jednotlivce nebo více jich hanobil příslušníky dotyčné národnosti vůbec a tím příslušný národ sám. Kdyby bylo jisto, že obžalovaná vzala si nadávky »höhmische Bagage, böhmische Gesindel« takřka do zvyku, opravňovalo by to k závěru, že chová odpor a jest nepřátelsky zaujata proti příslušníkům české národnosti a že svými opětovnými nadávkami chtěla ponížiti všechny příslušníky a že jí tudíž šlo o hanobení celého českého národa. Zmateční stížnost dovozuje správně, že, když chtěla jen osobně urážeti napadené osoby, nemusila užívati vždy přídavku »böhmisch (tschechisch)«. Za oněch předpokladů sotva by obstál důvod, ze kterého soud vylučuje nepřátelství obžalované k českému národu, že totiž obžalovaná svůj německý hostinec propachtovala českému nájemci Františku N-ému; mohliť ji k tomu přiměti jiné ohledy a nemusí to býti ještě důkazem její národnostní snášenlivosti, která se stává velmi pochybnou jejím závadným jednáním. Ani okolnost, že obžalovaná před závadnými výroky nevedla ani s hostinským ani s oněmi českými hosty politického rozhovoru, není takového rázu, že by o sobě již činila nemožným předsevzetí činu k vině jí přičítaného. Neníť vyloučeno, že obžalovaná svou národnostní nenávisť a zášť, již vůbec chová v nitru svém, projevuje na venek vždy, jakmile se dostane do sporu s příslušníkem české národnosti, ať z jakéhokoli důvodu. Odůvodněné zmateční stížnosti státního zastupitelství bylo proto vyhověti a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2552.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

»Nepovoleným prodejem« ve smyslu §u 24 čís. 1 zákona není prodej v jiných místnostech než v povolení uvedených (§ 16 čís. 2 zákona); jde tu o správní přestupek ve smyslu §u 24 čís. 6 zákona.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1926, Zm I 493/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 30. června 1926, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3. tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §u 24 čís. 1. pokud se týče §u 16 II. zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924.

Důvody:

Ve skutkovém ohledu je zjištěno, že obžalovaný měl podle výnosu ministerstva obchodu ze dne 20. ledna 1926 povolení ku prodeji radio-